

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr. 2 din 12 ianuarie 2026

Ministerul Mediului
cancelaria@mediu.gov.md
Comisia parlamentară pentru mediu,
climă și tranziție verde
Comisia parlamentară pentru administrație
publică și dezvoltare regională
info@parlament.md

copie:
Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(inițiativa legislativă nr.415 din 17.12.2025)

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat a Republicii Moldova nr. CS-1746-25-158-441 din 24.12.2025, privind avizarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (inițiativa legislativă nr. 415 din 17.12.2025) și comunică următoarele.

1. Referitor la Art. II „Codul subsolului al Republicii Moldova nr. 246/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, Nr. 498-500 art. 678), se modifică după cum urmează” :

menționăm că la etapa de avizare a proiectului noului Cod al subsolului, CALM sesizase necesitatea soluționării legitime a problemei concurenței drepturilor care apar la folosința subsolului (stat, APL/UAT sau titulari privați, beneficiarii dreptului de folosință a subsolului).

În acest sens, o dovadă că această problemă nu a fost soluționată a fost ședința desfășurată în luna decembrie 2025, în sediul Ministerului Mediului, la care au participat reprezentanții mai multor companii care beneficiază sau intenționează să beneficieze de drepturi asupra subsolului (și reprezentantul CALM), în cadrul căreia, reprezentanții companiilor au relevat problema plasării lor în situații de confruntare cu autoritățile administrației publice locale. Astfel, unele companii au dobândit prin concurs organizat de stat drepturi pentru exploatarea zăcămintelor, însă nu dețin și nici nu pot obține și drepturile asupra terenurilor sub care se află aceste zăcămintele, pentru a fi valorificate, afându-se în situație de blocaj. De asemenea, s-a relevat multitudinea de formalități și costuri aferente care sunt mai mari decât potențialele venituri din exploatarea subsolului.

Accentuăm, că autoritățile administrației publice locale care administrează terenurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, în temeiul statuărilor constituționale privind inviolabilitatea proprietății și autonomiei locale, nu își pot ceda drepturile sale asupra terenurilor, decât exercitându-și deplina discreție și voință prin adjudecarea acestora prin licitație publică.

Prin urmare, pentru evitarea blocajelor și confruntărilor care vor consuma inutil resursele publice și vor eroda și imaginea autorităților publice, **este imperios necesară modificarea mecanismului prevăzut în noul Cod al subsolului care prevede adjudecarea prin concurs a dreptului asupra subsolului fără ca participantul la concurs să dețină și dreptul asupra terenului sub care se află bogățiile subsolului.**

Nici APL/UAT și nici titularii privați nu pot fi constrânși, decât prin expropriere pentru cauză de utilitate publică, cu dreptă și prealabilă despăgubire, să își cedeze proprietatea (sau folosința acesteia). Chiar dacă APL ar organiza licitațiile funciare respective, potential ar putea să le câștige alți participanți decât cei care dețin dreptul de exploatare a subsolului obținut prin concursul organizat anterior de către stat.

Astfel, în special, necesită revizuire prevederile art. 39 alin. (2) și (3) art. 62 din Codul subsolului, care stipulează:

„Articolul 39:

(2) Obținerea autorizației de folosință a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor, și a substanțelor minerale utile larg răspândite se efectuează în bază de concurs public, organizat conform procedurii stabilite de Guvern, cu excepția cazului în care cercetarea geologică a subsolului a fost efectuată din contul solicitantului.

(3) Pentru substanțele minerale utile incluse în Registrul geologic de stat și scoase la concurs, evaluarea impactului asupra mediului și, după caz, evaluarea biodiversității se efectuează de persoane fizice sau un grup de persoane, în conformitate cu art. 10² alin. (3) din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, la comanda autorității competente în domeniul folosirii și protecției subsolului, prin procedura de achiziții publice”;

Art. 62:

„(1) Se consideră ilegale activitățile autorităților administrației publice, precum și ale diferiților agenți economici, care au drept scop:

a) limitarea, contrar condițiilor concursului, a accesului de participare la concurs a persoanelor juridice și fizice ce intenționează să desfășoare activități în conformitate cu art. 8;

b) refuzul nemotivat de a acorda dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol câștigătorilor concursului;

c) discriminarea titularilor autorizațiilor de folosință a subsolului la exercitarea dreptului pentru desfășurarea activităților prevăzute la art. 8.”.

Considerăm că prevederile art. 62 (1) din noul Cod al subsolului prezintă grave probleme de constituționalitate (încalcă principiile constituționale privind inviolabilitatea proprietății (Art. 46 alin. (2) din Constituție) și autonomiei locale (Art. 109 alin. (1), (2), precum și favorizează unii titulari ai drepturilor față de alții, fiind ignorată libera concurență (Art. 126 alin. (1).

2. Referitor la Art. III. „Legea nr. 1515/1993 privind protecția mediului înconjurător (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova nr.10/283 din 1993), cu modificările

ulterioare, se modifică după cum urmează: 3. Se introduce articolul 281, cu următorul conținut”:

În contextul consolidării noilor funcții ale inspectorilor de mediu, menționăm că **este necesară partajarea responsabilităților inspectorilor de mediu cu ale autorităților administrației publice locale**, inclusiv stabilirea modului de comunicare reciprocă și acționare comună, având în vedere că deseori APL din varii motive, nu pot reacționa prompt la unele fapte contravenționale din comunități (cum ar fi arderea frunzelor sau deșeurilor în gospodării), și **ar fi necesară susținerea inspectorilor de mediu**.

În acest sens, **solicităm examinarea raționamentelor expuse de primarul s. Volintiri, raionul Ștefan Vodă (sesizarea se anexează) și introducerea unor norme care să partajeze responsabilitățile în materie contravențională și de mediu (acționare în subsidiar, la sesizare, în comun, etc).**

3. În Art. III. pct. 4. (Se introduce o secțiune nouă 32 urmată de un articol nou articolul 292 cu următorul conținut: Secțiunea 32 Instituția Publică Administrația Națională „Arii Naturale Protejate” Art.292. (2) Funcțiile de bază Instituției Publice Administrația Națională „Arii Naturale Protejate” sînt următoarele: h) informarea, educația ecologică și cooperarea cu comunitățile locale):

după cuvintele „cooperarea cu” este necesară completarea cu textul cu următorul cuprins: „autoritățile publice locale și”.

4. În Art. III. pct. 5. (Se introduce o două Capitole noi, cu următorul conținut):
cuvintele „introduce o” este necesar a se substitui cu cuvântul „introduc”.

5. În Art. VII – (Legea nr. 591/1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale (Monitorul Oficial al R. Moldova nr.133-134 art.649 din 02.12.1999), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: b) Legea se completează cu un nou articol cu următorul cuprins: „,Articolul 91. Competențele Agenției de Mediu. e) solicită în temeiul pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.676/2000 cu privire la procedura unică de ținere a evidenței spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale, informația, cuprinsă în anexele nr. 1-3 din hotărâre.”):

lit. e) - având în vedere că această competență (sarcină administrativă) pentru APL nu are acoperire financiară – **necesită a fi exclusă, or, alternativ, apreciată și prevăzută finanțarea necesară realizării acesteia**. Amintim, că delegarea de competențe către APL este însoțită obligatoriu de asigurarea resurselor financiare necesare și suficiente realizării acestora. Respectiv, delegarea de competențe este efectivă doar din momentul în care a avut loc transferul resurselor financiare și materiale necesare și suficiente.

Reieșind din prevederile art. 6 din Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă - pot fi delegate competențe autorităților publice locale de nivelurile întâi și al doilea - respectându-se criteriile de eficacitate și de raționalitate economică.

6. Pentru a asigura funcționalitatea Legii nr. 591/1999 și ajustarea la cerințele legislative actuale, în Art. VII se propun a se introduce noi norme care să prevadă modificarea corespunzătoare a Legii nr. 591/1999, după cum urmează:

Redacția actuală din Legea nr. 591/1999	Redacția nouă propusă
--	-----------------------

Articolul 4. Terenurile spațiilor verzi Spațiile verzi includ: ...	Articolul 4. Terenurile spațiilor verzi Terenurile spațiilor verzi includ: ...
Propunerea CALM: În art. 4, cuvântul „Spațiile” se substituie cu cuvintele „Terenurile spațiilor” (pentru a corespunde titlului și conținutului propriu-zis al articolului respectiv).	
Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra spațiilor verzi (1) Spațiile verzi folosite în interes public constituie obiectul exclusiv al proprietății publice și nu pot fi privatizate sau arendate. (2) Spațiile verzi de pe terenurile aflate în proprietate privată sînt proprietatea deținătorilor de terenuri private, relațiile dintre ei și autoritățile abilitate cu administrarea spațiilor verzi frind reglementate de prezenta lege.	Articolul 6. Dreptul de proprietate asupra terenurilor spațiilor verzi (1) Terenurile spațiilor verzi proprietate publică constituie obiectul exclusiv al domeniului public și nu pot fi înstrăinate și nici transmise în locațiune, cu excepția prevăzută la art. 20 alin. (1). (2) Spațiile verzi de pe terenurile aflate în proprietate privată sînt proprietatea deținătorilor de terenuri private, relațiile dintre ei și autoritățile abilitate cu administrarea spațiilor verzi fiind reglementate de prezenta lege.
Propunerile CALM: 1. Titlul art. 6 se modifică și se expune în următoarea redacție: „Dreptul de proprietate asupra terenurilor spațiilor verzi”; 2. Art. 6 alin. (1) se modifică și se expune cu următorul cuprins: „(1) Terenurile spațiilor verzi proprietate publică constituie obiectul exclusiv al domeniului public și nu pot fi înstrăinate și nici transmise în locațiune, cu excepția prevăzută la art. 20 alin. (1)”. 3. În Art. 6 alin. (2), cuvântul „frind” se substituie cu cuvântul „fiind”.	
Articolul 10. Competența autorităților administrației publice locale Autoritățile administrației publice locale: c) repartizează noi terenuri pentru extinderea spațiilor verzi; d) precizează, în comun cu organele subordonate autorității centrale pentru mediu, și stabilesc hotarele spațiilor verzi	Articolul 10. Competența autorităților administrației publice locale Autoritățile administrației publice locale: c) administrează terenurile spațiilor verzi ale unităților administrativ-teritoriale, inclusiv repartizează noi terenuri pentru extinderea spațiilor verzi; d) precizează hotarele terenurilor spațiilor verzi, în comun cu Agenția de Mediu
Propunerile CALM: În art. 10, lit. c) și lit. d) se modifică și se expun cu următorul cuprins: „c) administrează terenurile spațiilor verzi ale unităților administrativ-teritoriale, inclusiv repartizează noi terenuri pentru extinderea spațiilor verzi; d) precizează hotarele terenurilor spațiilor verzi, în comun cu Agenția de Mediu”	
Articolul 14. Amplasamentul spațiilor verzi (2) Hotarele spațiilor verzi se trasează conform documentației de	Articolul 14. Amplasamentul spațiilor verzi (2) Hotarele terenurilor spațiilor verzi se introduc în documentația de amenajare a

urbanism și amenajare a teritoriului.	teritoriului și de urbanism.
Propunerea CALM: În art. 14, alin. (2) se modifică și se expune cu următorul cuprins: „(2) Hotarele terenurilor spațiilor verzi se introduc în documentația de amenajare a teritoriului și de urbanism”	
Articolul 20. Construcția și amplasarea de obiective în spațiile verzi (1) Agenții economici care doresc să amplaseze în spațiile verzi proprietate publică obiective pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile) solicită autorizația administrației publice locale, prin care se stabilesc, în coordonare cu Agenția de Mediu, locul de amplasare și suprafața obiectivelor, precum și condițiile de desfășurare a activității. (2) În spațiile verzi proprietate publică se interzice construcția și/sau amplasarea altor obiective decât cele compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile). Prevederile prezentului alineat nu se aplică zonelor de recreere aferente bazinelor acvatice de importanță națională prevăzute de cadrul normativ aprobat de Guvern	Articolul 20. Construcția și amplasarea de obiective pe terenurile spațiilor verzi (1) Autoritățile administrației publice locale pot transmite prin licitație publică în locațiune, fără drept de privatizare, terenurile spațiilor verzi proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, în exclusivitate pentru amplasarea unor obiective compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile), în coordonare cu Agenția de Mediu. Construcțiile astfel amplasate pe terenurile spațiilor verzi aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, indiferent de sursa de finanțare a (construcției) acestora, și nu pot ajunge în proprietate privată, sub sancțiune de nulitate absolută a actului de dobândire. (2) Pe terenurile spațiilor verzi proprietate publică se interzice construcția și/sau amplasarea altor obiective decât cele compatibile cu destinația spațiilor verzi prevăzute la alin. (1). Modul de transmitere în locațiune, fără drept de privatizare a terenurilor spațiilor verzi ocupate de zonele de recreere aferente corpurilor de apă de importanță națională se aprobă de către Guvern
Propunerile CALM: Articolul 20 se modifică și se expune cu următorul cuprins: „Articolul 20. Construcția și amplasarea de obiective compatibile pe terenurile spațiilor verzi (1) Autoritățile administrației publice locale pot transmite prin licitație publică în locațiune, fără drept de privatizare, terenurile spațiilor verzi proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, în exclusivitate pentru amplasarea unor obiective compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile), în coordonare cu Agenția de Mediu. Construcțiile astfel amplasate pe	

terenurile spațiilor verzi aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, indiferent de sursa de finanțare a (construcției) acestora, și nu pot ajunge în proprietate privată, sub sancțiune de nulitate absolută a actului de dobândire.

(2) Pe terenurile spațiilor verzi proprietate publică se interzice construcția și/sau amplasarea altor obiective decât cele compatibile cu destinația spațiilor verzi prevăzute la alin. (1). Modul de transmitere în locațiune, fără drept de privatizare a terenurilor spațiilor verzi ocupate de zonele de recreere aferente corpurilor de apă de importanță națională se aprobă de către Guvern”

Articolul 21. Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi

Crearea, reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi se înfăptuiesc în baza unui proiect dendrologic sau amenajament silvic și a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului și doar în cazul în care activitățile planificate au fost supuse în prealabil procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Articolul 21. Reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi

Reconstrucția, renovarea și reparația capitală a spațiilor verzi se înfăptuiesc în baza unui proiect dendrologic sau amenajament silvic și a documentației **de amenajare a teritoriului și de urbanism** și doar în cazul în care activitățile planificate au fost supuse în prealabil procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și/sau, după caz, evaluării biodiversității în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Propunerile CALM:

1. În art. 21, în titlu și în alin. (1), textul „*Crearea, reconstrucția*” se substituie cu cuvântul „**Reconstrucția**”;

2. În art. 21, în alin. (1) textul „de urbanism și amenajare a teritoriului” se substituie cu textul „de amenajare a teritoriului și de urbanism” (terminologia Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023).

Articolul 24. Paza spațiilor verzi

(1) Paza spațiilor verzi și integritatea obiectivelor din ele este asigurată de către proprietarii și gestionarii acestora și colaboratorii organelor de interne.

(2) Colaboratorii organelor de interne și ai gărzii forestiere sînt obligați să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și gestionarii spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere a obiectivelor și vegetației din spațiile verzi.

Articolul 24. Paza spațiilor verzi

(1) Paza spațiilor verzi și integritatea obiectivelor din ele este asigurată de către proprietarii și gestionarii acestora, **precum și de către angajații poliției.**

(2) **Angajații poliției și inspectorii de mediu** sînt obligați să acorde ajutorul solicitat de proprietarii și gestionarii spațiilor verzi în vederea prevenirii și combaterii acțiunilor ilicite de deteriorare sau distrugere a obiectivelor și vegetației **spațiilor verzi.**

Propunerile CALM:

În art. 24:

1. În alin. (1) cuvintele „și colaboratorii organelor de interne” se substituie cu textul „, precum și de către angajații poliției”; 2. În alin. (2) cuvintele „Colaboratorii organelor de interne și ai gărzii forestiere” se substituie cu textul „Angajații poliției și inspectorii de mediu”; 3. În alin. (2), cuvintele „din spațiile” se substituie cu cuvântul „spațiilor”	
Articolul 29. Controlul obștesc asupra stării, amplasării, folosirii, pazei și protecției spațiilor verzi proprietate publică Cetățenii și organizațiile obștești au dreptul: 1) să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice locale și organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu informația despre: d) schimbarea destinației terenurilor spațiilor verzi	Articolul 29. Controlul obștesc asupra stării, amplasării, folosirii, pazei și protecției spațiilor verzi proprietate publică Cetățenii și organizațiile obștești au dreptul: 1) să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice locale și organele teritoriale ale autorității centrale pentru mediu informația despre: d) inițierea și desfășurarea procedurii administrative care vizează schimbarea destinației terenurilor spațiilor verzi
Propunerea CALM: În art. 29 lit. d) se modifică și se expune cu următorul cuprins: „d) inițierea și desfășurarea procedurii administrative care vizează schimbarea destinației terenurilor spațiilor verzi”	
Articolul 35. Interdicția reducerii suprafețelor spațiilor verzi (2) În cazuri excepționale, construcția obiectivelor de menire socială (drumuri de folosință generală, instalații tehnico-edilitare, clădiri) și alte modificări ale destinației terenurilor spațiilor verzi se permit numai în baza unei hotărâri de Guvern, cu avizul autorității centrale pentru mediu și acordul populației din zona respectivă. (3) Înstrăinarea și atribuirea terenurilor cu spații verzi se efectuează numai în condițiile prevăzute de legislație.	Articolul 35. Interdicția reducerii suprafețelor spațiilor verzi (2) În cazuri excepționale, construcția obiectivelor de menire socială (drumuri de folosință generală, instalații tehnico-edilitare, clădiri) și alte modificări ale destinației terenurilor spațiilor verzi se permit numai pentru cauză de utilitate publică declarată în modul stabilit de lege, în coordonare cu Agenția de Mediu.
Propunerile CALM: În art. 35: 1. Alin. (2) se modifică și se expune cu următorul cuprins: „(2) În cazuri excepționale, construcția obiectivelor de menire socială (drumuri de folosință generală, instalații tehnico-edilitare, clădiri) și alte modificări ale destinației terenurilor spațiilor verzi se permite numai pentru cauză de utilitate publică, declarată în modul stabilit de lege, în coordonare cu Agenția de Mediu”; 2. Alineatul (3) se exclude.	
Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind spațiile	Articolul 36. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind spațiile verzi

verzi Persoanele fizice și juridice poartă răspundere contravențională sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul: a) folosirii neautorizate a terenurilor cu spații verzi; b) nerespectării cerințelor privind amplasarea în spațiile verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile) e) ocupării nelegitime a terenurilor cu spații verzi	Persoanele fizice și juridice poartă răspundere contravențională sau penală, în conformitate cu legislația în vigoare, în cazul: a) ocupării și/sau folosirii fără drept a terenurilor spațiilor verzi; b) nerespectării cerințelor privind amplasarea pe terenurile spațiilor verzi proprietate publică a obiectivelor pentru activități economico-sociale compatibile cu destinația spațiilor verzi (instalații pentru practicarea sportului, a jocurilor și pentru odihnă, obiective de menire social-culturală, unități comerciale mobile)
Propunerile CALM: În art. 36: 1. Lit. a) se modifică și se expune cu următorul cuprins: „a) ocupării și/sau folosirii fără drept a terenurilor spațiilor verzi”; 2. În lit. b), cuvintele „în spațiile” se substituie cu cuvintele „pe terenurile spațiilor”; 3. Lit. e) se exclude	

Finalmente, CALM susține proiectul, cu condiția că autorii vor lua în considerație obiecțiile și propunerile sus-menționate.

Cu respect,

Viorel FURDUI

Director Executiv al CALM

Ex. Igor Cristal, expert CALM, igor.cristal@calm.md